

Рекреаційна діяльність у Києві та його околицях

Уварова Г. Ш.

*к. пед. н., доцент, доцент кафедри туризму,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: hannaus@krok.edu.ua,
ORCID: 0000-0001-7867-6092*

Розвиток рекреаційної сфери, як пріоритетного напрямку суспільного життя, спирається насамперед на рекреаційні можливості конкретної території. Від них залежить обслуговування рекреаційних систем будь-якого рангу, формування потоку рекреантів, стимулювання розвитку різних видів рекреації та прибутковості рекреаційної діяльності.

Проблема розвитку рекреаційної діяльності відображена у дослідженнях багатьох науковців. Міській рекреації в Україні присвячені роботи Бейдика О. О., Любіцевої О. О., Мацоли В. І., Новікової Н. М. та інших вчених, в яких розкрито особливості рекреаційного природокористування у містах, визначені види рекреації та рекреаційні пріоритети урбанізованих територій.

На думку Бейдика О. О., рекреаційна діяльність-це система заходів, пов'язаних з використанням вільного часу для оздоровчої, культурно-пізнавальної діяльності людей на спеціалізованих територіях, які розташовані поза межами їх постійного проживання; характеризується, в порівнянні з іншими напрямками діяльності, відносною різноманітністю поведінки людей і самоцінністю процесу [1].

За твердженням Поколодної М. М., рекреаційна діяльність-це діяльність у вільний час, спрямована на відновлення й розвиток психічних, фізичних і духовних сил людини; це система заходів, пов'язаних з використанням вільного часу для оздоровчої, культурно-пізнавальної діяльності людей на спеціалізованих територіях, яка характеризується, у порівнянні з іншими видами діяльності, зміною, розмаїтістю, незвичністю поведінки людей і самоцінністю процесу [2].

На основі існуючих визначень, під рекреаційною діяльністю у межах урбанізованих територій (великих міст) слід вважати комплекс різнопланових заходів, спрямованих на відновлення фізичного, психічного, емоційного стану людей у вільний від роботи час. Рекреаційна діяльність може бути як організованою на спеціалізованих рекреаційних територіях чи в закладах рекреації, так і самодіяльною, що характеризується самоцінністю самого процесу рекреації.

Київ серед міст України належить до числа лідерів розвитку рекреаційної діяльності. Цьому сприяють природні умови, зокрема, кліматичні, численні водні об'єкти басейну Дніпра, парки, мальовничі ландшафти, цінні культурно-історичні ресурси, наявність збережених національних традицій, сформована інфраструктура [3].

Заданими Управління туризму та промоцій Київської міської державної адміністрації у місті є 100 музеїв, 32 з яких міського підпорядкування, 33 театри та театральні студії, 53 культові споруди, 141 бібліотека, 19 концертних організацій і самодіяльних музичних колективи, цирк. У місті функціонує 182 колективні заклади розміщення, з них 133-готелі (5,4 % готелів України). Туристичною діяльністю займаються понад 2500 підприємств (24 % від загальної кількості по Україні [4].

Використавши методику Бейдика О. О. щодо оцінювання рекреаційних ресурсів, можна говорити про високий рівень їх забезпечення у місті Києві (табл. 1).

Таблиця 1 Оцінка рекреаційних ресурсів Києва та його околиць, бали

Назва регіону	Кліматичні	Бальнеологічні	Водні	Ланд-шафтні	ПЗФ	Культурно-історичні	Інфраструктурні	Сума
Київ та околиці	3	1	5	4	5	5	4	27

Джерело: складено автором за методикою Бейдика О. О. [1]

На основі різноманітних природних і культурно-історичних рекреаційних ресурсів у Києві та його околицях (Пущі-Водиці, Пущі-Озерній, Конча-Заспі, Кончі-Озерній тощо) найбільш інтенсивно завжди розвивалася купально-пляжна та активно-відпочинкова рекреаційна діяльність. Значного розвитку набула пізнавальна та розважальна рекреація. Серед рекреаційних занять відпочинково-розважальної рекреації досить затребуваними у місті залишаються видовищні, емоційно насичені заняття, «споживання» різних видів мистецтва в театрах, концертних залах, клубах, за кількістю яких Київ є абсолютним лідером в Україні [5].

Прикладом комплексу розважальних установ, які надають можливість як для спокійного сімейного відпочинку, так і для активного відпочинку молоді є Гідропарк [6]. В ньому зосереджено багато різних пляжів, водних атракціонів та човнових станцій, що й забезпечує повноцінний відпочинок. Також на території Гідропарку відкрито безліч розважальних закладів. Ще однією перлинкою Гідропарку є картинг. Його трасу рекомендують початківцям цього виду розваг. Її довжина-350 м, ширина-6-8 м. Тому це місце стало улюбленим не лише для киян, але й гостей міста.

Найбільш вдалимими рекреаційними проєктами, реалізованими у Києві та його околицях в останні роки були такі як веломаршрут «Троєщина-Європейська площа», центральна дорога на Трухановому острові, електронна туристична карта зеленого Києва, реконструкція кількох міських парків. Наявність нових інформаційних ресурсів та розбудова інфраструктури (окремі доріжки для велосипедистів та відпочиваючих, світлодіодні освітлювачі, обмежувачі швидкості автотранспорту) сприяють підвищенню рівня відпочинку населення, а використання місцевих рекреаційних ресурсів і послуг на європейському рівні якості дають можливість нарощувати обсяги доходів суб'єктів господарювання і міського бюджету.

Розвиток рекреаційної діяльності, як зазначає Покогодна М. М., на всіх рівнях визначають рекреаційні потреби, принаймні вони впливають на два її основні аспекти: просторово-часову динаміку і територіальну організацію [2]. Задоволення рекреаційних потреб залежить від можливостей виробництва рекреаційних послуг, обумовлених рядом чинників, серед яких соціально-економічні, демографічні, ресурсно-екологічні, особистісно-поведінкові, геополітичні.

В сучасних умовах значний вплив на рекреаційні потреби людей та на організацію рекреаційної діяльності у цілому мають геополітичні чинники, при цьому на перший план виходить медико-біологічна функція рекреаційної діяльності, а відтак лікувально-оздоровча рекреація, спрямована на відновлення психологічного стану людей за для подолання надзвичайного стресу унаслідок війни. З цією метою у місті Києві та передмісті (за відсутності повітряної тривоги і військових дій) доцільно інтенсивніше використовувати різноманітні спеціалізовані заклади рекреації і сформовані на їх

базі рекреаційні комплекси: будинки і бази відпочинку, пансіонати, оздоровчі табори, санаторії-профілакторії, водолікарню, аквапарки тощо. Для повсякденного відпочинку найбільш ефективними можуть бути міські парки, бульвари, сквери.

Отже, рекреаційна діяльність в Києві та його околицях розвивається на основі достатніх рекреаційних ресурсів, відрізняється різноманітністю видів і рекреаційних занять. На найближчу перспективу найбільш актуальним видом рекреації може стати лікувально-оздоровча, спрямована на відновлення психологічного стану городян під час війни.

Список використаних джерел

1. Бейдик О. О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування: монографія. Київ: ВПЦ "Київський університет", 2001. 395 с.
2. Поколотна М. М. Рекреаційна географія: навч. посіб. Харків: ХНАМГ, 2012. 275 с.
3. Уварова Г. Ш. Стан розвитку рекреаційної діяльності та шляхи її оптимізації у місті Києві. Міський туризм: реалії, виклики, перспективи: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. м. Київ, 20 травня 2020 р. Київ: Альфа-ПК, 2020. С.112-114.
4. Стратегічний план діяльності Управління туризму та промоцій виконавчого органу Київської міської ради на 2019-2022 рр. URL: https://kyivcity.gov.ua/_upravlinnya/upravlinnya_turizmu_ta_promotsiy/strategichniy_plan_upravlinnya/.
5. Уварова Г. Ш. Рекреаційний потенціал Києва. Географія та туризм: наук. зб. Київ: Альфа-ПК, 2019. Вип. 48. С.22-28.
6. Туристичний портал для тих, хто мандрує до Києва. URL: <http://www.kievtown.net/ukr/sights/gidropark.html>.